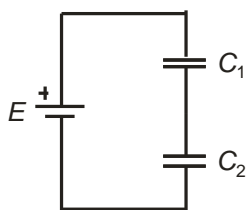

Drugi kolokvij iz Osnova elektrotehnike i elektronike

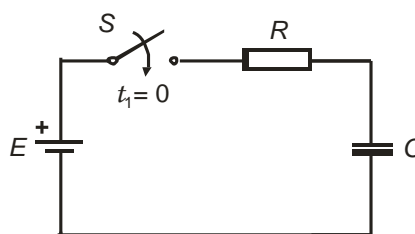
Kolokvij se vrednuje s 24 boda. Vrijednost pojedinog zadatka navedena je u zagradi na kraju svakog zadatka.

- Kondenzator C_1 površine ploča $S_1 = 5 \text{ cm}^2$, njihovog razmaka $d_1 = 0,12 \text{ mm}$ sa dielektrikom relativne dielektričnosti $\epsilon_{r1} = 4$ spojen je u seriju s kondenzatorom C_2 koji ima $S_2 = 8 \text{ cm}^2$, $d_2 = 0,13 \text{ mm}$ i $\epsilon_{r2} = 4,5$. Izračunajte napon i energiju na svakom od kondenzatora uz napon izvora $E = 300 \text{ V}$. (6 bodova)
- U krugu na slici u trenutku $t_1 = 0$ uklopi sklopka S . Izračunajte napon na otporniku R u trenutku $t_2 = 50 \text{ ns}$ nakon uklapanja sklopke. Poznato je: $E = 3,3 \text{ V}$, $R = 400 \Omega$, $C = 90 \text{ pF}$. (7 bodova)
- Štap AB pomiče se po tračnicama brzinom $v = 15 \text{ cm/s}$ u smjeru okomitom na štap i silnice magnetskog polja. Homogeno magnetsko polje pada okomito na tračnice i iznosi $B = 0,6 \text{ T}$. Otpor trošila spojenog na tračnice je $R = 140 \text{ m}\Omega$, a dimenzije mu zanemarive. Tračnice i štap AB su od bakra specifičnog otpora $\rho = 0,0175 \Omega\text{mm}^2/\text{m}$ i jednakog presjeka $S = 0,75 \text{ mm}^2$. Izračunajte duljinu štapa AB , ako u poziciji na slici teče struja $i = 40 \text{ mA}$ uz je $l_1 = 25 \text{ cm}$. (8 bodova)
- Odgovorite u kojem smjeru djeluje magnetska sila na vodič protjecan strujom I_2 prema slici. (točan odgovor je +3 boda, netočan je -0,8 bodova, a bez odgovora je 0 bodova) Odgovor: a) lijevo ili desno, b) gore ili dolje, c) iz papira ili u papir, d) nema dovoljno podataka da bi se odredio smjer, e) sila je nula, jer vodiči miruju, a struje su konstantnog iznosa.

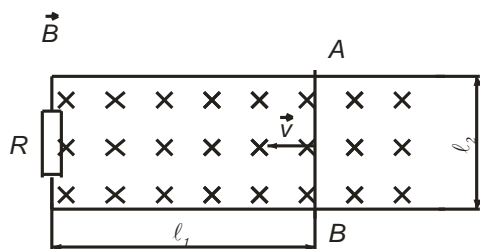
1.

2.

3.

4.

Drugi kolokvij iz Osnova elektrotehnike i elektronike

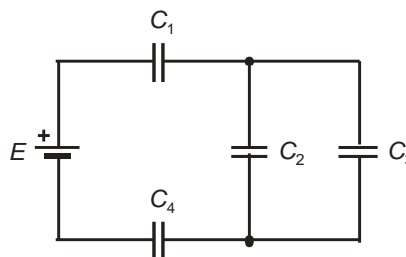
Kolokvij se vrednuje s 24 boda. Vrijednost pojedinog zadatka navedena je u zagradi na kraju svakog zadatka.

1. Razmicanjem naboja Q_1 i Q_2 na trostruko veći razmak sila između naboja će se: a) smanjiti 9 puta, b) povećati 3 puta, c) nije moguće odgovoriti, jer nisu poznate količine naboja Q_1 i Q_2 te njihov početni razmak, d) smanjiti 3 puta, e) povećati 3 puta. (točan odgovor je +3 boda, netočan je -0,8 bodova, a bez odgovora je 0 bodova)
2. U shemi na slici izračunajte kapacitet kondenzatora C_3 te energiju akumuliranu na kondenzatoru C_4 , ako je poznato: $E = 12\text{ V}$, $C_1 = 7\ \mu\text{F}$, $C_2 = 8\ \mu\text{F}$, $C_4 = 5\ \mu\text{F}$, $U_3 = 3\text{ V}$. (8,5 bodova)
3. Strujni krug sa slike nalazi se jednim svojim dijelom u magnetskom polju indukcije $B = 0,65\text{ T}$. Vodič je čelični specifičnog otpora $\rho = 0,11\ \Omega\text{mm}^2/\text{m}$, površine $S = 1\ \text{mm}^2$ i ukupne duljine u krugu $L = 60\ \text{cm}$. Iznos sile koja djeluje na dio vodiča smješten u polju duljine $l = 13\ \text{cm}$ je $F = 1\ \text{N}$, a smjer kao na slici. Izračunajte napon i polaritet izvora E , ako je njegov unutarnji otpor $R_u = 30\ \text{m}\Omega$. (8 bodova)
4. Štap AB giba se po tračnicama lijevo ili desno kao na slici uz poznat polaritet napona na štapu. Smjer magnetske sile na štap AB je: a) u papir, b) udesno, c) gore, d) ulijevo, e) iz papira. (točan odgovor je +4,5 bodova, netočan je -1,2 boda, a bez odgovora je 0 bodova)

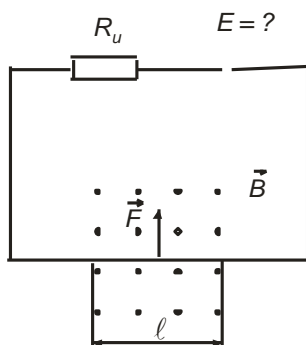
1.

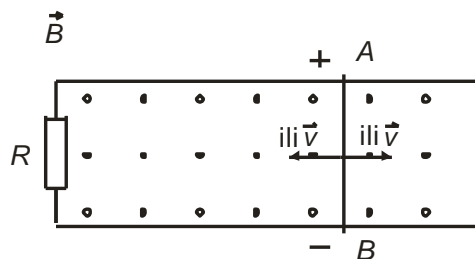
2.

3.

4.

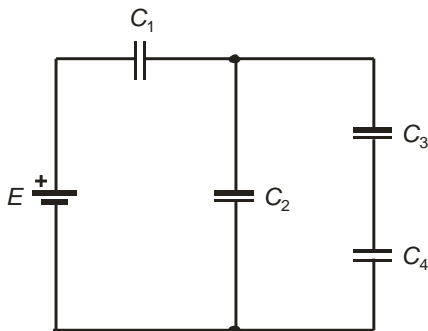

Drugi kolokvij iz Osnova elektrotehnike i elektronike

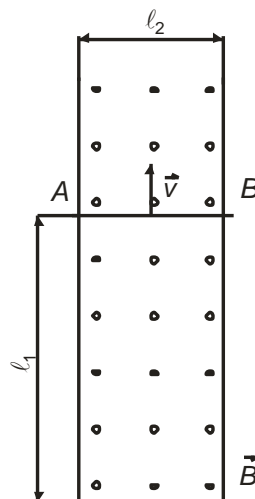
Kolokvij se vrednuje s 24 boda. Vrijednost pojedinog zadatka navedena je u zagradi na kraju svakog zadatka.

1. Izračunajte energiju pohranjenu na svakom od kondenzatora za krug na slici. Poznato je: $E = 40 \text{ V}$, $C_1 = 60 \text{ pF}$, $C_2 = 70 \text{ pF}$, $C_3 = 50 \text{ pF}$, $C_4 = 200 \text{ pF}$. (8 bodova)
2. Kondenzator $C = 10 \text{ }\mu\text{F}$ nabijen na napon $U_0 = 6 \text{ V}$ prazni se preko otpornika $R = 18 \text{ }\Omega$. Za koliko vremena će energija na kondenzatoru pasti na polovinu početne vrijednosti? (6 bodova)
3. Strujni krug sa slike nalazi se jednim svojim dijelom u magnetskom polju indukcije $B = 0,68 \text{ T}$. Vodič je čelični specifičnog otpora $\rho = 0,11 \text{ }\Omega\text{mm}^2/\text{m}$, površine $S = 1 \text{ mm}^2$ i ukupne duljine u krugu $L = 60 \text{ cm}$. Izračunajte iznos i smjer sile koja djeluje na dio vodiča smješten u polju duljine $l = 13 \text{ cm}$. Poznato je: $E = 0,8 \text{ V}$, $R_u = 25 \text{ m}\Omega$. (7 bodova)
4. Štap AB pomiče se po tračnicama brzinom $v = 8 \text{ cm/s}$ u smjeru okomitom na štap i silnice magnetskog polja. Homogeno magnetsko polje pada okomito na tračnice i iznosi $B = 0,35 \text{ T}$. Tračnice i štap AB su od bakra specifičnog otpora $\rho = 0,0175 \text{ }\Omega\text{mm}^2/\text{m}$ i jednakog presjeka $S = 1 \text{ mm}^2$. Izračunajte iznos i polaritet inducirano napona na štapu u poziciji na slici, ako je $l_1 = 8 \text{ cm}$, $l_2 = 6 \text{ cm}$. (3 boda)

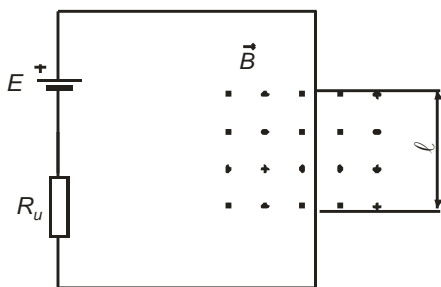
1.

4.

3.

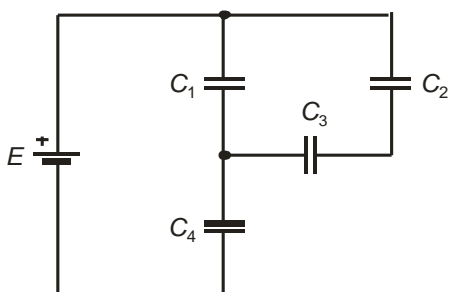

Drugi kolokvij iz Osnova elektrotehnike i elektronike

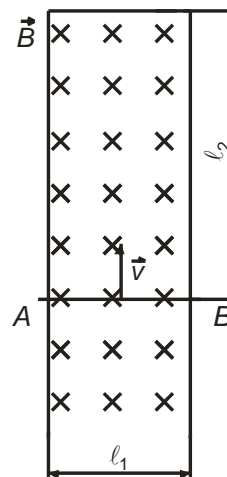
Kolokvij se vrednuje s 24 boda. Vrijednost pojedinog zadatka navedena je u zagradi na kraju svakog zadatka.

1. Izračunajte energiju pohranjenu na svakom od kondenzatora za krug na slici. Poznato je: $E = 40 \text{ V}$, $C_1 = 60 \text{ pF}$, $C_2 = 70 \text{ pF}$, $C_3 = 50 \text{ pF}$, $C_4 = 200 \text{ pF}$. (8 bodova)
2. Kondenzator $C = 47 \text{ nF}$ nabijen na napon $U_0 = 120 \text{ V}$ prazni se preko otpornika $R = 33 \text{ k}\Omega$. Za koliko vremena će napon na njemu biti na 15 % od početne vrijednosti? (6 bodova)
3. Strujni krug sa slike nalazi se svojim dijelom dugim $l = 12 \text{ cm}$ u magnetskom polju $B = 0,45 \text{ T}$. Ukupna je duljina vodiča u krugu $L = 120 \text{ cm}$, presjek $S = 0,1 \text{ mm}^2$ i specifični otpor $\rho = 0,027 \text{ }\Omega\text{mm}^2/\text{m}$. Poznato je da na vodič djeluje sila $F = 15 \text{ mN}$ ulijevo. Odredite napon izvora E koji je spojen na njegove priključnice a i b te njegov polaritet. (7 bodova)
4. Štap AB pomiče se po tračnicama brzinom $v = 13 \text{ cm/s}$ u smjeru okomitom na štap i silnice magnetskog polja. Homogeno magnetsko polje pada okomito na tračnice i iznosi $B = 0,25 \text{ T}$. Tračnice i štap AB su od bakra specifičnog otpora $\rho = 0,0175 \text{ }\Omega\text{mm}^2/\text{m}$ i jednakog presjeka $S = 2,5 \text{ mm}^2$. Izračunajte iznos i polaritet inducirano napona na štapu u poziciji na slici, ako je $l_1 = 5 \text{ cm}$, $l_2 = 14 \text{ cm}$. (3 boda)

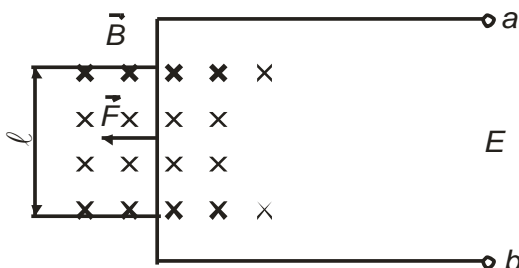
1.

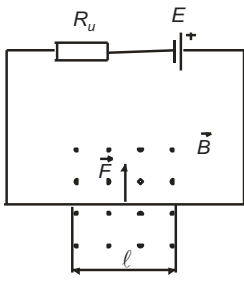
4.

3.

Rješenja kolokvija iz Osnova elektrotehnike i elektronike
održanog 15.12.2006.

Grupe	A	B
1.	$U_1 = 187,3 \text{ V}$ $U_2 = 112,7 \text{ V}$ $W_1 = 2,588 \text{ } \mu\text{J}$ $W_2 = 1,558 \text{ } \mu\text{J}$	a)
2.	$u_R(t_2) = 822,9 \text{ mV}$	$C_3 = 750 \text{ nF}$ $W_4 = 68,91 \text{ } \mu\text{J}$
3.	$l = 6,884 \text{ cm}$	$E = 1,136 \text{ V}$ polaritet je prikazan na slici
4.	a)	b)

Grupe	C	D
1.	$W_1 = 20,10 \text{ nJ}$ $W_2 = 6,976 \text{ nJ}$ $W_3 = 3,189 \text{ nJ}$ $W_4 = 797,2 \text{ pJ}$	$W_1 = 22,96 \text{ nJ}$ $W_2 = 4,651 \text{ nJ}$ $W_3 = 6,511 \text{ nJ}$ $W_4 = 15,21 \text{ nJ}$
2.	$t_p = 62,38 \text{ } \mu\text{s}$	$t_p = 2,942 \text{ ms}$
3.	$F = 777,1 \text{ mN}$ smjer sile je ulijevo	$E = 90 \text{ mV}$ polaritet a $\rightarrow -$, b $\rightarrow +$
4.	$e = 1,68 \text{ mV}$ polaritet A $\rightarrow -$, B $\rightarrow +$	$e = 1,625 \text{ mV}$ polaritet A $\rightarrow +$, B $\rightarrow -$

Željko Stojanović